

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.

Fél évre . . . 4 korona.

Negyedévre . . . 2 korona.

Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT**VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.**

A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadóhivatal:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám alatt a könyvnyomdában. — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Ismeretlen kéztől és névtelenül érkező közleményeket nem adunk ki.

A hirdetés díja:

Egy háromhasásos petítor tőrfogata 15 fillér. Több-szöri hirdetésnél árkedvezmény. Nyilttér sora 50 fill.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezélszerűben postautalványon eszközölhető. **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Főgondnok változás a ref. egyházban.

Lapunk október 23-iki számában megemlékeztünk arról, hogy *Baksay István* a rimaszombati ref. egyház főgondnoka, ki csaknem két évtizeden át viselte a kiválóan megtisztelő és díszes állást, hajlott korára s egészségi körülményeire való hivatkozással, beadta lemondását, melytől a presbiterium, miután meggyőződött a főgondnok elhatározásának visszavonhatlanságáról, a körülmények kényszerítő hatása alatt sajnálattal tudomásul vett s egyidejűleg gondoskodott arról is, hogy a megüresedett főgondnoki állás a lehető legrövidebb idő alatt betöltsék.

E lapok hasábjain több ízben volt alkalmunk behatóan foglalkozni a *Baksay István* hosszú életpályája alatt kifejtett sokoldalú munkásságának méltatásával, s csak ismétlésekbe boesítkoznánk, ha azt a nagy értékű munkásságot, alkotó részeire boncolnók s az egyes parcellákon összegyűjtött virágokból újabb koszorút formánk az ő gondokban kifáradt homlokára. De ha valaha jogosult volt az, hogy az érdemet nyilvános elismerésben részesítsük, úgy bizonyára ez a pillanat az, a melyben a szeretet, tisztelet és hála teljes melegevel kell megkoszoroznunk azt a férfit, ki munkás életét a közügynek szentelve, páratlan sikerekben gazdag tevékenységének utolsó szálaitól is megválíék s azzal a jóleső tudattal engedi át helyét a nyomdokaiba lépő utódoknak, hogy a Gondviselés által neki adatott erkölesi és anyagi talentumokkal híven sáfárkodott s beszámolt az utolsó obulussal is, melylyel a közügynek tartozott. Mi pedig arról a szerény magaslatról, homnan a közvélemény ítéletét tolmácsoljuk, jól eső érzések között ragadjuk meg azt a pillanatot, melyben egy bevégzett közpályva egész terjedelmében föl szeméink előtt, hogy a teljes visszavonulás útjára, a közvélemény szokatlan elismerésének virágait hintve, lehetőleg kellemessé tegyük az emberi életnek azt a korszakát, mely örök és változhatatlan törvények szerint már nem a jövő reményeinek, hanem a múlt emlékeinek esendes contempláló korszaka.

Az az állás, melyről *Baksay István* most

visszavonult, szorosabban véve egy felekezeti érdekkörbe tartozik, de e kör periferiája elég széles arra, hogy az általa átölelt terület mozgalmait, felekezeti különbség nélkül e város minden polgárát érdekeljék. Társadalmi és rokoni összeköttetéseink s intelligens polgárságunk magas értelmi színvonala adják meg e közös érdeklődés magyarázatát, úgy a lelépő főgondnokkal szemben, mint az iránt a férfit iránt, a kit a rimaszombati református polgárság bizalma az egyház főgondnoki székébe ültetett.

Városunknak, mint a különböző hitbéli világnézetnek hódoló erkölesi testületnek, egyik legmagasabb érdeke az, hogy az egyes felekezeteknek belső életében a legteljesebb béke és egyetértés uralkodjék. E szél adja meg a protestáns felekezetek főgondnoki állásának fontosságát. A főgondnok egyénisége, hitéhez való törhetlen ragaszkodása, de emellett méltányosságon és igazságon alapuló türelmessége, s a humanizmus talajában gyökerező műveltsége képezik azt a kvalifikációt, mely e díszes állásra jogosultságot ad. Mert a protestáns egyházak presbiteriuma, voltaképpen egy kormányzó testület, melynek higgadt bölcsessége vezérli az egyház hajóját, s e presbiteriumnak lelke a dualitásban élő, de voltaképpen harmonikus egységet képező lelkész és főgondnok, s e szervezetben mintegy megtestesítve látjuk a lélek és test egységét. E testületben, mely az egyházak erkölesi és anyagi életének gócpontja, a főgondnok kvalitásai tartják fenn a legteljesebb harmoniát, azt a nemes összhangot, melyre nemcsak a templomban, hanem a családi és társadalmi életben s a közélet minden alakulásában elkerülhetetlen szükség van.

Ily szempontból a református egyház főgondnoki állása fontos és megtisztelő posztó, melyre nem csupán a szorosabb értelemben vett felekezeti, hanem az azon kívül álló közvélemény is csak oly férfit jelölhet, ki a fentebbi kvalitásokkal bír.

Teljes meggyőződésünk az, hogy a *Baksay István* örökébe a *Samarjay János* személyében méltó férfit ültetett a közbizalom, midőn őt a

Egy tartalmas, nem mindennapi élet zárult le *Liszky János* halálával.

Liszky János a mindennapi élet vásári forgatagából magasan kiemelkedett úgy is mint pap, úgy is mint ember.

Szép tehetsége, széleskörű tudása, nemes szívének határtalan szeretete és jósága, férfias, daliás alakja őt a papi pályára praedestinálták. A szó teljes értelmében vett, igazi papi ember volt; híveinek valóságos atyja, önzetlen, hű vezetője.

A Gondviselés nemes tulajdonokkal ruházta fel: a kiosztott talentumokkal híven sáfárkodott. A saját érdekét sohasem kereste; az önzést nem ismerte, ha kellett, a közjóért készséggel tagadta meg önmagát. Örült a szíve és lelke, ha valakivel jót tehetett.

Jelleme olyan tiszta, tündöklő volt, mint a napfény, egész lénye, magatartása harmonikus volt, az igaz, egész ember legnemesebb tulajdonságaival.

Egész életén át a szeretet és jóság útjain haladt, nemes tetteivel megmutatta, hogy milyenek kell lennie az igazi embernek.

Kiváló szónok volt, a Muzsa homlokán esőkolta őt, egyházi beszédeiben és egyéb műveiben sokszor felcsillant költői lelke. Magas szárnyalású beszédeivel hallgatóságát elragadta, színes és tartalmas egyházi beszédeivel hozzátérközött híveinek szívéhez és lelkéhez. — Hívei rajongásig szerették és igaz szeretettel környezték hű lelképásztorkat, s büszkéek voltak messze vidéken híres papjukra.

Liszky János tartalmas, munkás életet élt; folyvást tanult és dolgozott. Összes egyházi beszédeit, a melyek közül sok megjelent az egyházi lapokban — mind leírta és összegyűjtötte, ezek becses örökségét fogják képezni az eperjesi theológiának, a hol papi tanulmányait végezte. Ezenkívül sok érdekes cikket, tárcát és költeményt írt különféle lapokban, jeles tollából la-

mult vasárnapon teljes egyértelműséggel a ref. egyház főgondnokává választotta meg. És megválasztotta azok sorából, a kik közül csaknem mindeniknek meg van a közvélemény szemeiben az az erkölesi minősítése, amelylyel az egyház főgondnoki állását betölthetné. Azonban az a körülmény, hogy a választás lelkes és gondolatban összeolvadt szívekből fakadt, teljes mértékben igazolja azt, hogy *Samarjay*-ban a közvélemény ép azt a férfit találta meg, a kire az egyház kormányzó testületének szüksége van, a kinek minden polgári tisztességet magába foglaló multja, társadalmi állása, egyházához való hű ragaszkodása s humánus gondolkozása a legteljesebb garantiát nyújtják arra, hogy méltóan fogja betölteni díszes állását.

De a mult vasárnapi ref. egyházi közgyűlés nemcsak az által végzett emlékezetre méltó munkát, hogy a főgondnoki állásba méltó egyént ültetett, hanem az által is, hogy volt főgondnokának homlokára rátette a legbecsesebb koszorut az által, hogy emlékezésének és szeretetének jeléül őt örökös tiszteletbeli főgondnokként választotta meg.

A ref. egyházi közgyűlésnek e kettős eseménye igazi örömműpé avatta a mult vasárnapot, melynek lélekemelő alapgondolata az volt, hogy midőn az egyház az ő legmagasabb erkölesi elismerésével, hódolattal hajolt meg a mult érdemei előtt: az együttes érzés teljes harmoniájával tekint arra a férfiura, a kire jövőjét bízta.

Mi pedig, mint a közvélemény tolmácsolói szívünk melegevel kívánjuk, hogy *Baksay István* ne csak a mult emlékeiben keresse lelke gyönyörűségét, de hosszú időn át találjon megnyugvást s igazi lelki örömet abban a munkában, melyet az ő utóda, *Samarjay János*, kifejt az egyház külső és belső erősségeinek építése körül.

—s.

A jegyzők országos közgyűlése.

Folyó hó 7-én tartotta Budapesten évi rendes közgyűlését a „Magyarországi Községi és Körjegyzők Országos Központi Egyesülete”. A rendkívül népes köz-

punk hasábjain is több érdekes közlemény jelent meg: halála előtt négy nappal maga hozta be utolsó kedves tárcáját, a melyben életbölcséleti oktatást ad arról, hogy miként éljünk s viselkedjünk az életben.

Írásai, dolgozatai mind az igaz, önzetlen embert tüntetik fel; az igaz hit iránti törhetetlen ragaszkodás, a haza és telebaráti szeretet jellemzik nemesek eszelekedeteiben, hanem írásaiban is.

*

Liszky János született 1847. január 17-én *Derenesnyben*, hol édes atyja lelkész volt. Alig teléves korában elvesztette atyját s *Gusztáv* bátyjával — ki később a selmeczi akadémia híres tanára lett — korán árvaságra jutott. Édes anyja *Tomasek Karolina* volt, ki másodszor is férjhez ment *Valentinyi Dániel* volt ráhói lelkészhez. Itt és *Keczegén* végezte elemi iskoláit. A gimnáziumot *Rimaszombatban* és *Eperjesen* járta s az érettségi vizsga kitűnő letétele után ugyancsak *Eperjesen* hallgatta a theologiai tanulmányokat.

Alig volt még 19 éves, a mikor letette a candidatiéumot, egyenlőre azonban nem lépett a lelkészi pályára, hanem elment nevelőnek *Csanádvármegyébe*, s ilyen minőségben 3 évig maradt a *Taisz* családnál, hol a legészintébb nagyrabecsülésben és szeretetben volt része.

Még nem volt teljes kora, a mikor a *Nandrási* rákosi egyház egyhangulag megválasztotta lelkészének, mivel azonban még csak 23 éves volt, *Czékus* püspök nem akarta felszentelni. Az egyház hívek azonban hűségesen kitartottak mellette s nem akarták róla lemondani, mit látva a püspök, végre felszentelte. Itt nősült meg s nőül vette *Keczegei* volt bírtokosnak *Bakos János*nak leányát, *Bakos Emiliát*, kivel 36 évig ideális, mintaszerű családi életet élt.

Hat évi *nandrási* működése után 1877-ben a *rimabrézói*—*likéri* egyház által választatott meg lelkészül,

TÁRCZA.**LISZKAY JÁNOS.**

Sírva búgnak a harangok, síró hangjukat a rideg őszi szél repülő szárnyaira veszi, s vízi a szomorú gyászhiát a szélrózsa minden irányában, ridegen hirdelve, hogy a *Rimabrézói*—*likéri* esendes kis evangélikus egyház árván maradt, meghalt nemesszivű lelképásztora: *Liszky János*.

Egy közismert, messze vidéken híres vezéralakja hunyt el — folyó hó 6-án — *Liszky János*han a kishonti esperességnek.

Nem látjuk többé megszokott daliás papi alakját; nem halljuk és élvezzük többé arany humorát, a melylyel mindenkit — a kikkel érintkezett — felvidított. . . *Orozva* tört rá a kéréllhetetlen halál, ledöntötte az élet-erős férfit, — mint az ég villáma az idők viharával daczoló tölgyet — porba szujtotta.

Az Úr hűséges szolgáját magához szolította.

Megszűnt dobogni nemes, nagy szíve, melyben az örök szeretet honolt; örökre elmúlt beszédes ajka, a melylyel az Isten ígét és a krisztusi szeretet tanait hirdette; megszűnt működni tegyelmezett agya, érzelmei és gondolatvilágának méltó kifejezője.

Elmúlt a harangok síró szava; elhangzott híveinek sirató éneke, szeretteinek szívéttepő zokogása, ott fekszik már a *brézói* kis temetőnek rideg hantjai alatt, jobblétre szenderült híveinek esendes táborában.

A rideg őszi szél síró énekkel sodorja sirhantjára a fáknak lehullott leveleit, az enyészet ezen örök szimbolumait; majd eljön a zord tél fehér havával sirjára szemfedőnek.

gyűlés Pestvármegye székházának nagy termében volt s úgy a tárgysorozat összeállítása, valamint a tárgyalás lefolyása azt a benyomást tette, hogy a jegyzői kar országos vezetősége közérdekünkért sorompóba állott s nemesak memorandumokkal, hanem a legmesszebbmenő intézkedésekkel törekszik az eddigi sérelmek orvoslására. Ervekké igazolva, kimondta a közgyűlés, hogy a jegyzőképzés — amint az most van gyakorlatban, — teljesen elhibázott dolog; mert a jegyzők körében utalt munka magasabb képesítést kíván, de a ki magasabb képesítést szerez, az a mostani javadalmazásért a jegyzői pályára nem megy, mert annak számtalan más, nyugalmasabb és jobban fizetett állás van rendelkezésére.

Mind ezek előadásai végett küldöttök voltak a minisztereknél s ott elég szívélyes fogadtatásban részesültek — *Kossuth* Ferencz kereskedelmi minisztert kivéve — a ki a kedvezményes vasuti jegyre most is alkalmasabb időt vár.

Erre egyik szónok a közgyűlésen érdekes megjegyzést tett: ugyanis az 5000 kor. fizetésű alispán fél-áru jeggyvel utazik, míg ő, az 1600 kor. fizetésű jegyző teljes árt fizet, tehát az alispánnal szemben gavalérossabb fizető a jegyző.

A „Budapest” ez. napilapban gyűlésünket *Rátkay* László orsz. gyűl. képviselő méltatta az ő aranyos tollával s a feleskei nótáriusok letüntéről is szól — pedig dehogyan tüntek el! — nálunk is van elég, a kik nem hallják a kor intő szavát: *egyesüljétek! összetartsatok!* mert csakis ez az a mód, mely erkölcsi és anyagi boldogulásunkat biztosítja; a szétforgácsolt erő gyümölcsetlenül vesz el.

Avagy nem komikus-e, hogy megyénk 82 jegyzői közül csak 51 tagja az egyesületnek — a többi kivonja magát a munkából s összetett kézzel várja annak az egy-néhány kartársának társaságával elért közhasznú sikereit, mint pl. az internátusokban elhelyezett 75 leánygyermek ingyenes ellátása, elnyomorodott kartársaink és vagyontalan özvegyeink segélyezése stb.

Nincs érzékük a közös ügy szeretetéhez s azt a esekély díjat, a mi az egyet dologi kiadásaira kell — szükmarkuan — sajnálják. — Bizony feleskeiek ők! — Avagy e lapra, a mely hasábjain helyt ad a jegyzőknek, s a melyből megyei életünknek közvetlen értesülhetne valamennyi kartársam, — kedvezményes díj daczára is vajjon hányan fizetnek elő?

Nem folytatom a szemrehányást, a mit különben az a kinek nem szól, ne vegye magára; csupán azt jegyzem még meg, hogy erős a meggyőződés, hogy megyei egyeletünk kis csapata — bár szegényes eszközökkel — fenn fogja tartani magát továbbra is s hozzá járul azon nagy épület megalkotásához, melyet az ország jegyzői érdekében az országos központi egyet tervezett, s melynek megvalósítását egy néhány — talán önmagával is meg hasonlott — feleskei nótárius részvétlensége sem fogja meghusítani.

Kelt Felsővály, 1908. november 10.

Id. Felföldy Ottmár, egyt. eln.

Értesítés.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur 123070. sz. alatt kelt rendeletével a vezetésem alatt álló áll. polg. leányiskolával kapcsolatban két éves női kézimunka tanfolyamot állított fel s annak vezetését egy, a női kézimunka minden ágában teljesen jártas, gyakorlati kézimunka tanítónőre bízta.

A tanítási tárgyak: elméletiek és gyakorlatiak.

Az elméleti tárgyak tanítását a polg. leányiskola tantestülete látja el.

Gyakorlati tárgyak: 1. Fehérnemű szabás és varrás. 2. Felsőruha szabás és varrás. 3. Fehér, színes és műhímzés. 4. Mindenféle csipke készítés és díszmunkák. Tanítási idő: mindennap délelőtt 8—12-ig, d. n. 2—4-ig. A szerda és szombat délután szabad.

A tanfolyam rendes tanulói lehetnek azok, a kik a polgári leányiskola IV-ik osztályát elvégezték, vagy esetleg kevesebb előtanulmányokkal bírják is, ha megfelelő előismereteiket s műveltségüket igazolják.

Rendkívüli tanulól felvételtnek azok, a kik az iskolai koron túl vannak, megfelelő előképzéssel bírnak, s a női kézimunka valamely ágában magukat tö-

hol holta napjáig az egyház javán és felvirágzásán működött és fáradozott.

A szép tehetségű fiatal papot hamar észrevették; széleskörű tudása, ritka szóbeli tehetsége, kedves modora és jeles tolla által neve csakhamar ismertté lett. A kishonti esperesség, a tiszai evangélikus egyházkerület és az egyetemes egyház felismerte szép tehetségét, a személye és nemes egyénisége iránt korán megnyilvánult bizalom szép tisztségekre választotta meg! fokról-fokra fontosabb szerepkört biztosított széleskörű tudásának és vasszorgalmának.

A kishonti egyházmegye főjegyzőnek, dékánusnak, alesperesnek, majd törvényszéki bírónak és iskolaszéki elnöknek választotta meg; a tiszai egyházkerület és az egyetemes egyház pedig a törvényszéki bírói tiszttel tüntette ki. Sokat foglalkozott a tanügygyel; a tanügy terén széles medrű munkálkodást fejtett ki; a kerület majd minden évben az érettségi vizsgákhoz püspök-helyettesnek, egyházi elnöknek küldötte ki. A maturandus diákságnak valóságos patronusa volt. Legutóbb vármegyei törvényhatósági bizottsági tagnak is meg lett választva, s minden állásában lelkiismeretes pontossággal és hűséges odaadással működött.

Bár többször kínálkozott neki alkalom nagyobb, jövedelmezőbb egyházba menni; Kolozsvár és Besztercebánya városok evangélikus egyháza is meghívta papjának, ő hű maradt és ragaszkodott szülőföldjéhez, szűkebb hazájához, Gömör-Kishontvármegyéhez és a rimabrézói csendes kis eklézsiához.

Egyházát anyagilag és erkölcsileg virágzóvá tette. A régészet iránti hajlama vezette arra, hogy a rimabrézói templomnak felfedezte a freskókat s ezeket az országos műemlékek bizottságának segélyével s a Rimamurány-salgótarjáni vasmű részvénytársaság támogatásával restauráltatta s így a templomot, melyet meg is nagyítottat, az országos műemlékek közé soroztatta.

kétesíteni kívánják. Ez utóbbiak az elméleti órák tanulása alól fel is menthetők.

A tanfolyam minden hallgatója a polg. leányiskola igazgatása és rendtartási szabályzata alatt áll.

A tandíj egész évre 20 kor., továbbá 4 kor. beírási, 1 kor. tan. alap, 4 kor. tanszer és segélyző könyvtár díj, mely összegek a beiratkozás alkalmával fizetettek. A tandíj félévénként előre fizetendő. Tandíjelendésben senki sem részesül.

A beiratkozás november 16-tól 20-ig történik, az áll. polg. isk. igazgatói irodában mindennap délelőtt 10—12-ig. A rendes tanítás 18-án szerdán veszi kezdetét. A növendékek az év végén rendes bizonyítványt kapnak.

A két évfolyamot sikeresen bevégezett növendék bizonyítványa alapján önálló női kézimunka ipar vezetésére képesítetik.

Ezen gyakorlati tanfolyamot a legmélegebben ajánlom az érdeklét szülők figyelmébe, mivel itt a tanuló hasznosan tölti ki azt az időt, a mely a polg. isk. bevégezése és az életbe való belépés között ürökképpen áll azokra nézve, a kik magasabb képzés útjára nem léptek; másrészt olyan és amily elméleti és gyakorlati képzést szerezhet, a melyet egész életén át nagy eredménnyel és hasznosan kamatoztathat, egy a család életben, mint — ha életsorsa úgy rendel — kenyérkereső pályán, a hol biztos megélhetési forrást nyit az arra utaltnak.

Minden e tárgyban mutatkozó nem tisztázott kérdésben a legszívesebb készséggel nyujtok felvilágosítást.

Kathona Géza, igazgató.

Gömör- és Kishontvármegye alispánjától. 14406/908. sz.

Hirdetmény.

A vármegyei központi irodákban az 1909-ik évre szükséges papirosnemeknek, irodaszereknek, továbbá a vármegyei szolgásményzet 1909-ik évre szükséges s kizárólag hazai iparcikkekkel előállítandó s a vármegyei várnagy irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthető minőségű és megjelölt mennyiségű ruhálménynek zárt ajánlat, esetleg pedig alkuegyezmény útján beszerzésére határidőül *folgyó évi november hó 27-ik napjának* d. e. 10 órája a vármegyei székház kisebb tanácskozási termébe ezennel kintüzetik.

Felhívatomk emélfogva mindazok, kik a fent megjelölt cikkek beszerzésére vállalkozni óhajtanak, hogy a fent kintüzet határidőig szabályszerűen felbélyegezzék s 10% óvadéki összeggel ellátott írásbeli zárt ajánlataikat az alispáni hivatalnál annyival is inkább adják be, mert a kintüzet időn túl elkészve beadott ajánlatok a tárgyalásnál figyelembe vétetni nem fognak.

Rimaszombat, 1908. évi november hó 10-én.

Bornemisza, alispán.

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem újították, avagy hátralékaikat nem egyenlítették, hogy ugy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala.

Főgondnokválasztás. Lapunk vezető helyén emlékezzünk meg arról a nevezetes eseményről, mely a helybeli református egyház életében történt. Mult vasárnap ugyanis *Baksay* István kir. tanácsos, nyug. főgimnáziumi tanár, leköszönt egyházi főgondnok utódául *Samarjay* Jánost választották egyhangulag. Az új főgondnokot *Czinke* István lelkész üdvözölte szép szavakkal, mire a főgondnok a bizalom szép megnyilvánulásaért mondott meleg hangú köszönetet. A választás után a presbiterium *Baksay* István házához ment, s a tisztes férfit *Samarjay* János lelkes és meleg beszédben bizalmának megnyilatkozását, s ünnepélyes ígéretet tett arra nézve, hogy igyekeznék fog mindenben a leköszönt főgondnok nyomdokain haladni, s egyháza érdekeinek hű képviselésével méltó utódja lenni. A rokonszenves és meleg hang, mely az új főgondnok minden szavából ki-

Egyháza 1902. évi márczius 19-én impozáns módon adta tanujelét hűséges ragaszkodásának és odaadó szeretetének, a mikor hűséges ragaszkodásának teljes melegevel üdvözölte és ünnepelte negyedszázad óta működő lelképástorát.

Mint pap, mint hazafi, mint ember követésre méltó példát állított s pótolhatatlan irt hagyott abban a szűkebb és tágabb körben, melyből a Gondviselés övének s mindnyájunknak mély fájdalomra oly megdöbbentő hírtelestéggel kiragadta.

Temetése folyó hó 9-én délután impozáns részvét mellett ment végbe; ott volt árván hagyott egyházának apraja-nagyja; jelen volt temetésén barátainak s tisztelőinek nagy sokasága.

Koporsóját virágok és koszorúk özöne takarta el. Három lelkész: Gyürky Pál főesperes, Banczik Sámuel rimakokovai és Kolbenheyer József nyustvai lelkészek magas szárnyalású gyászbeszédet kíséretében bucsuztatták el a kedves halottat.

Meghalt! Nincs többé. Jól végzett munkája után pihenni tért az aludni készülő természettel. Vágya teljesült, szűkebb hazájának: a száz bérézü kies Gömörnek erdőkoszoruzta hegyei veszik körül drága sírhalmát. Nyugodtabban pihen a szülőföld földjének kedves rögé alatt, a melyet annyira szeretett, s a melyhez annyira ragaszkodott, hogy nem ment a jobbilletet kínáló nagyobb eklézsiákba, a hová tudásának szárnyain eljuthatott volna.

Ott nyugszik már a brézói kis temetőnek hideg hantjai alatt. Sirja felett — kikelet jöttével — fű fog sarjadni és virág fakad; sirja felett énekelni fog a dalos madár; sirjáról fogja hordani a zümmögő kis méh, az aranyarányú lepke a szívéből fakadt virág himporát.

Élőviláthatlan érdemei megörzik emléket; sirja felett virulni fog az emlékezet soha nem hervadó virága.

Bodnár Zoltán.

sugárzott, láthatóan kellemes benyomást tett a presbiterium jelen volt tagjaira, kik a szerencsés választás után méltán tekinthetnek bizalommal és szép reményekkel a jövőbe. — Az öreg *Baksay* meghatva mondott köszönetet a presbiterium figyelmes megemlékezéséért.

Egyházi hírek. A Rozsnyói megyéspüspök dr. *Göbl* Márton rozsnyói szeminárium rektort az elgagott papok bizottságának felügyelőjévé; dr. *Wallner* Béla teológiai tanárt az egyházmegyei főtanfelügyelő mellé kiegészítőül nevezte ki. *Mihalovits* Gyula volt fülek-püspöki káplánt esetneki plébánossá nevezte, *Kutka* Sándor Harkács-sáncfalvi adminisztrátor helyébe pedig, ki Amerikába ment, *Fábry* Ferencz várgedei káplánt küldte. Káplánokul kiküldettek: *Laurincz* József Csetnek-ről Divénybe, *Simon* Imre Karaneskesziből Várgedére, *Szántó* Ferencz Litérkől Ipolygalsára, *Traum* Péter Szomolnokról Krasznahorkaváraljára, *Béres* János Krasznahorkaváraljáról Fülekpüspökibe. — A plébánosi vizsgálatot letették *Mihalovits* Gyula fülek-püspöki káplán, *Fajtsák* Gyula kastelnovi katonalelkész, *Kemény* Dezső rozsnyói és *Herczeg* József káplánok.

Uj ügyvédek. Nem kell megijedni, nem nálunk, — mert itt már van elég, — hanem egy hozzánk érkezett jelentés szerint dr. *Fodor* Kálmán fiatal ügyvéd Kunhegyesen nyitotta meg irodáját és egyuttal otthon takarékpénztári ügyvédszéké választották. Ezen hírt — miután a derék és szorgalmas fiatal ügyvéd itt is működött, szívesen közöljük. — Az itt működött dr. *Krausz* József ügyvédjelölt is — mint most halljuk — sikerrel letette az ügyvédi vizsgát.

Jegyzőválasztás Alsósziklason. A lemondás folytán megüresedett alsósziklasi körgyűzői állást folyó hó 7-én töltötték be. Az állásra heten pályáztak, a kik közül *Remenyik* Aladár tb. főszolgabíró harmat jelölt. Ezek közül köztelkiáltással megválasztották *Vitális* Ferencz özőrényi helyettes körgyűzőt.

Esküvő. dr. *Türkölly* József helybeli fiatal jeles ügyvéd tegnap tartotta egybekelését *Vad* Maresával Szolnokon. Az ifju boldog párnak számosan gratuláltak sürgöny útján, mi ez uton fejezzük ki szerencse kívánatainkat lapunk volt munkatársának és ifju nejenek.

Ujjonczok esküje. Ma 15-én teszik le a parancsnokság előtt a bevonult méntelepi ujjonczok az esküt. Reggel istentisztelet lesz, mely után az eskütétel következik a laktanya udvarán.

Pótlás. Lapunk mult számában az izraelita nőegylet közgyűléséről szóló tudósításból tévedésből kimaradt, hogy a gyűlést *Kohn* Albertné, a nőegylet alelnöknője nyitotta meg, s hogy a közgyűlés *Braun* Zsigmondnének, ki a nőegylet javára 200 koronás alapítványt tett, jegyzőkönyvileg köszönetet szavaztak.

Rendkívüli megyebizottsági közgyűlés. Vármegyeink törvényhatósága f. hó 30-án rendkívüli közgyűlést tart, melyen a közegészségügyi törvény módosításának kivételére vonatkozó belügyminiszteri végrehajtási rendelet értelmében határozni kell a községi és körorvosok díjazásáról, lakás, fuvar és helyi pótlék-ügyéről. A végrehajtási rendelet értelmében sürgősen szükséges intézkedésekre vonatkozólag egy bizottság fog tárgyalni f. hó 23-án, s ez tesz majd előterjesztést a községi és körorvosokra, s a nagy közönségre egykép nagyfontosságú ügyben a rendkívüli közgyűlésnek.

Esküvő. *Bartal* Dezső özőrényi ág. ev. tanító f. hó 11-én tartotta egybekelését a helybeli ref. templomban *Oscáth* Erzsébet pelsüzi ref. tanítónővel, *Oscáth* György megyei központi közig. kiadó kedves és szép leányával. A fiatal párhoz *Czinke* István lelkész szép beszédet intézett.

Uj joggyakornok. A kassai kir. ítélőtábla elnöke dr. *Takácsy* Akos jolsvai származású fiatal embert nevezte ki a helybeli törvényszéknél megüresedett joggyakornoki állásra. Az új szimpatikus fiatal ember állását már f. hó 10-én elfoglalta és reméljük, hogy nagyon is megfoglyatkozott újusági gardánk vele csak nyerni fog.

Gyászrovat. Lapunk zártakor kapjuk a gyász-hírt, hogy dr. *Uthy* István egyetemes orvostudor a salgótarjáni vasmű részvénytársaság Ozdi gyártelepének főorvosa, rövid szenvedés után tegnap reggel Budapesten elhunyt. Az alig 42 éves fiatal és jóhírű műtörvos esütörtökön lett beteg, s mivel nem tudtak rajta otthon collegái segíteni, pénteken Budapestre szállították. Mint értesülünk bélbajt kapott és operálni kellett, de már az operáció sem segíthetett a különbea erős fizikumú férfin. Az elhunytban *Uthy* Antal helybeli róm. kath. kántor unokaöcsését vesztette el.

Megrendítő gyász eset sújtotta *Hönsch* Ede putnoki bányatanácsost, a mennyiben leánya *Szaboda* Gyuláné született *Hönsch* Gizella folyó hó 13-án reggel Budapesten hirtelen elhunyt. — A fiatal urasszony vörhenyben lévő kis gyermekét ment ápolni és anyai köteleesség teljesítése közben gyermekétől a vörhenyt megkapta s ez okozta hirtelen halálát. A közszeregetnek örvendő bányatanácsos és családja iránt általános nagy részvét nyilatkozott meg.

A helybeli rendőrség egyik régi tagja: *Zoller* Pál f. hó 14-ikén 40 éves korában hosszas betegeskedés után meghalt.

Kérelmem az iskolai gondnoksághoz. A hideg téli idő beálltával újra előkerül az évente megismétlődő óhaj és kérelmem a szülők részéről, hogy az elemi fiu- és leányiskolákban a reggeli tanítás később kezdődjék. Most is több szülő által aláirt megkeresés érkezett szerkesztőségünkhöz, melyet azonban — lapunk zártakor érkezvén — nem adhatunk ki. Tartalmát azonban, — mely az állami elemi iskolák gondnokságának szól — közöljük és kérjük a gondnokságot, hogy december 1-től április 1-ig terjedő időre az elemi iskolákban a tanítási idő kezdetét reggel 9 órára tenni sziveskedjék. Reggel 1/2 8-kor — mikor az apróságoknak iskolába kell menni — hideg is van, sötét is van, s indokoltnak tartjuk a kérelmet — melynek teljesítése a gondnokság hatáskörébe vág. A szegényebb sorsú gyermekek, — kiknek szülői napszamba járnak, s nincs kire bízniuk gyermeküket — mehetnek korábban is és felügyelet alatt az osztályban tartózkodhatnak a tanítás kezdetéig. Igy oldották meg másutt is ezt a kérdést.

Kinevezés. A kassai kir. tábla elnöke *Fodor Béla* ideiglenes díjtalan törvényszéki joggyakornokot, dr. *Fodor Béla* járásorvos derék fiát a jog- és államtudományi szigorlat sikeres letétele után állásában véglegesítette.

Haláleset. Lapunk zártakor értesülünk, hogy a helybeli kir. törvényszéknek egyik törekvő joggyakornoka: *Wagner Miklós* folyó évi november hó 13-ik napján hosszas szenvedés után 27 éves korában Sajó-besenyőn meghalt. Az elhunyt már hosszabb idő óta betegeskedett és legszebb éveiben ragadtatott el a kegyetlen sors által özvegy édes anyja karjai közül. Temetése folyó évi november hó 15-ik napján lesz Edelényben.

Közigazgatási bizottsági ülés. A vármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 9-én tartotta rendes havi ülést *Füg* Gyula főispán elnöke alatt. A bizottsági tagok, kik állandóan meleg érdeklődéssel viseltetnek a közügyek iránt, kettő kivételével teljes számban jelentek meg az ülésen. Az ülésen a rendes folyó ügyek kerültek tárgyalás alá, a melyek megszokott sorrend szerint intéztettek el a szakelőadók javaslati alapján. Elénk eszmecsere merült fel azonban egy ügynél, a Sajó vízének a Sajó-völgyön lévő papírgyárakból kieresztett szennyvizek által történt bepiszkolása beszüntetésének elrendelése céljából. Evek óta merülnek fel ismét és ismét panaszok, hogy a szabosi és özörényi papírgyárakból kieresztett szennyvizek a Sajó vizét messze le, egész a megye határáig nemcsak bepiszkolják és ez által emberre és állatra élvezhetlenné teszik, de oly mérges anyagokkal telítik meg a medret, hogy a halak is kipusztulnak. Számtalan intézkedés történt már ez irányban a vármegye részéről és a m. kir. miniszteriumhoz is nem egyszer került ez ügy, de lényeges és gyökeres változás nem volt keresztül vihető. Most újabbán a *rimamurányi csanmú társulat* adott be egy kérvényt a vármegye közigazgatási bizottságához, melyben élesen kel ki ezen türelmetlen káros állapot ellen és reá mutat arra, hogy a társulat ózdi gyártelepének is mily nagy kárt okoz a bepiszkolt víz. A társulat nagy költségen egy vízemelő gépházat építtetett Bánréve községen alól és onnan egy nagy öblös csatornát egészen ózdi vasgyártelepére, abból a célból, hogy a gyárat az ottani vízhiány folytán a szükséges vízmennyiséggel elláthassa. A kiemelt vizet nemcsak üzemi célokra, de ivó és fürdő vizül is felhasználja, most azonban a víz már annyira szennyezve lett, hogy nemcsak hogy ivó és fürdő vizül fel nem használható, de attól lehet tartani, hogy esőrepedés fog bekövetkezni, a mi a társulatnak nagy kárával fog járni. Kéri tehát, hogy ez irányban célravezető intézkedés tétessék. Több és erős argumentumokkal támogatott teiszóllalás után a bizottság a kérvényt és iratokat a járási főszolgabírónak, mint elsőfokú vízrendőri hatóságnak adta ki s a főszolgabíró eljárása után fog abban saját részéről célravezető intézkedéseket tenni. Ha az igazság szemüvegén vizsgáljuk ez ügyet, mindenesetre véleményünk abban összhangosul, hogy hazai papíriparunk e fontos két tényezőjét: a szabosi és özörényi papírgyárakat nem lehet a vízhasználatától eltiltani. De az sem engedhető meg, hogy az egész Sajó-völgyön a két gyár üzeme minden mást kizárjon a víz használatából, sőt még nagy károkat is idézzen elő. Midőn tehát az utóbbiak jogot és igazságot keresnek, akkor az csak úgy található és adható meg, ha a gyárakkal szemben alkalmaztatik bizonyos korlátozó és tiltó intézkedés, a mi csak úgy történhetik, hogy vagy eltávolítanak a víz használatától, vagy pedig a kiemelt és felhasználó vizet kötelesek megszüntetni és visszavezetni ismét a folyó medrébe. Ez esetben most már okvetlen elvárjuk és reméljük a sürgős és megnyugtató intézkedést. — A bizottság erdészeti albizottsága pedig f. hó 11-én tartott ülést *Bornemisza László* alispán elnöke alatt.

Leköszönés. A helybeli izr. hitközség mult héten tartott választmányi ülésén sajnálatos eseménnyel foglalkoztak. Dr. *Czimer Miksa* ügyvéd, hitközségi elnök ugyanis, ki e tisztet rövid megszakítással 14 év óta közmegelégedésre, — s mint a hívek összetartó bizalmának letéteményese — teljes lelkiismeretességgel töltötte be, az elnöki tisztről személyes egyéni okok miatt lemondott. Az alelnök és a választmány tagjai az elnökkel azonosítva magukat szintén le akarták mondani tisztségéről, azonban a volt elnök — elejét akarván venni annak, hogy a hitközség vezetéseben zavarok ne álljanak be — reá bírta őket, hogy állásukban megmaradjanak. Az elnöki tisztet betöltéséig tehát a hitközség világi ügyeit *Weisz Adolf* alelnök fogja vezetni. A választmány öszinte és mély sajnálattal vette tudomásul a hitközség érdekeit mindig lelkesen képviselő elnök lemondását.

Keresnek egy sirt. Ily címmel a mult héten a fővárosi lapokban egy tévedésekkel telt hír jelent meg, melyben özv. *Jánoslelk* Andrásné rokonáról: *Fereny* István első magyar szobrászról írnak, s többek között ismételtelen előfordul a hírből, hogy *Fereny* siket-néma volt. Ez nem felel meg a valóságnak, mert az ő személyes ismerősei is mondják, hogy hallása kifogástalan volt, s beszélő képessége is jó volt. Azután azzal a meglepő hírrel kedveskedik a tudósítók, hogy *Fereny* sírjának hollétét nem tudják, s a kormány elrendelte a régi temető felásatását. Ez sem felel meg a valóságnak, mert a szobrász rokoni tudják, hol van eltemetve. Itt említtük meg, hogy a református templom mellett épülő emlékműves munkálatai már nagyon előhaladtak, s még az ősszel az emlékmű körül a kerítés is elkészül. *Tóth Béla* építész és *Dusek András* személyesen vezetik az építést.

Pénztintézetek tanácskozása. A magyarországi pénztintézetek országos szövetsége november hó végén tartandó nagygyűlése előtt a szövetség vidéki szervei közgyűléseket tartanak. Úgy halljuk, hogy f. hó 15-én *Losonc*on *Török Zoltán* ny. főispán meghívására *Gömör*, *Hont*, *Nógrád* és *Zólyomvármegyék* pénztintézetei tartanak értekezletet, melyen helyiérdekű kérdéseken kívül tárgyalni fogják az adóreform, a homestead, az uszora-törvényjavaslat és az ipar-törvényjavaslatnak a pénztintézeteket érintő kérdéseit, melyekben az országos szövetség nagygyűlése lesz hivatalos állást foglalni.

Halálozás. *Szabó József* helybeli pénzügyi segédtitkár, ki csak rövid idő előtt költözött városunkba,

súlyos csapás érte, amennyiben neje: szül. *Janics Etelka* mult szombaton 22 éves korában, boldog házassága 6-ik évében elhunyt. Héttón temették nagy részvét mellett a fiatal asszonyt, kit mélyen sujtott férjén kívül két kis gyermeke s kiterjedt rokonság gyászol.

Tűz. F. hó 7-én a déli órákban *Hámos* Aladár dúsai földbirtokos szalma rakodója teljesen leégett. A tüzet eselédgyermekek vigyázatlansága okozta.

F. hó 4-én este 7 órakor *Ujantalfalán* tűz ütött ki. Két, takarmánnyal megrakott csűr lett áldozata a vigyázatlanságból támadt tüznek, melynek eloltásánál nagy szerencse volt, hogy *Remenyik* Aladár tb. főszolgabíró éppen ott tartózkodott. Az emberek fejüket vesztették, viz alig volt; a főszolgabíró tapintatos közbelépésének és erélyes intézkedésének köszönhető, hogy a tüzet lokalizálták.

Vasut megnyitás. A *Putnok—Egri* új vasútvonal, közg. műtanrendőri bejárása, illetve megnyitása f. hó 10-én ment végbe nagy ünneppel. A bizottság és a meghívott vendégek *Egerből* indultak az első vonattal reggel 7 órakor és délután 3 órakor érkeztek *Putnokra*, hol a szépen teldiszított vasuti indóháznál *Putnok* közönsége fogadta az érkezőket és *Dancsek* Gyula főjegyző talpraesett szép beszédében üdvözölte. Jelen voltak a kereskedelmi miniszter megbízásából *Marcsó* Károly vasuti és hajózási főfelügyelő, *Kabik* Béla borsodi főispán, *Görgey* László ügyvezető, dr. *Tarnay* Gyula borsodi alispán, *Vadnay* László s.-szentpéteri főszolgabíró, lovag *Herzig* Cornél svéd consul, lovag *Weszely* építési vállalkozó stb. A bizottság d. u. 5 és 1/2 órakor tért vissza *Egerbe*, hol a kaszinóban 400 terítékű fényes bankett volt. A banketten *Putnok* közönsége nevében dr. *Urszinyi* Gyula orvos és *Dancsek* Gyula főjegyző vettek részt. Feltűnt nekünk, hogy vármegyénk nem képviseltette magát, utánna néztünk a dolognak és arról értesültünk, hogy a vármegye, mint „vármegye” hivatalosan nem volt meghíva. — A *Kokoa—Pollári* új vasut pedig f. hó 26-án fog szintén ünneppélyesen megnyitattani.

A nőegylet estélye. Mint lapunk mult számában jeleztük, a helybeli jótékony nőegylet egy mulatság rendezését vette tervbe december 5-ére. A terv azonban változott és most már mint befejezett tény közzöljük, hogy a mulatság december hó 12-én fog megtartani. Egy műkedvelői színelőadás, utána pedig tánc lesz a mulatság programja. Színre kerül pedig *Herecegh* Ferenc kitűnő darabja: „A Gyurkovich leányok.” A szereplőket már fel is kérték és a legjobb sikernek nézünk elébe, ismervé *Samarjay* Jánosné elnök tevékenységét és az ügyes szereplők szerencsés megválasztását.

Megüresedett egyház. *Kalanda* Gyula alsósziklasi evangélikus lelkész folyó hó 8-án, vasárnap buszított el volt hivatást, s eltávozott új egyházába, a nógrádvármegyei Kálnóra, hová híveinek kitartó ragaszkodása megválasztotta. Sajnáljuk távozását, mert egy derék, tehetséges és hazafias szellemű papot veszítettünk el távozása folytán.

Tompa ereklyék. *Tompa* Mihály híres költőknek ismét ereklyéit fedezték fel. Özv. *Lossonc* Kálmáné szül. *Somosközy* Irén urasszony birtokában van *Hangonyon Tompa* dohányszelenczéje; egy eredeti aláírásával ellátott fiatalkori fényképe, melyről *Holló* a Tompa szobrát mintázta; továbbá *Tompané* hagyatékából több butor darab. A nevezett urnó fiánál *Lossonc* Kálmán susai földbirtokosnál pedig a kutyabőrön kiállított azon eredeti kézirat, mellyel annak idején a m. tud. akadémia tudtára adta *Tompanak*, hogy az akadémia tagjává választotta. — E becses ereklyéket ajánljuk a muzeum igazgatóság figyelmébe.

Agár-verseny. E hó első napjaiban tartották Nyiregyháza mellett a szabolemsmegyei agársz. verseny. Megyénkbeli is több agár volt a versenyre nevezve. — A többi között *Hámos* Antal „Kuvik” nevű agara lett a második a versenyző 30 agár közül. E fiatal agár nálunk is, meg a szolnoki versenyen is már kitűnőnek bizonyult, a szabosi versenyen pedig, hol tudvalegőleg a leghíresebb agarak futnak, sánta lábbal is a második lett. Reméljük, hogy jövőre már mindenütt első lesz.

Cabaret-estély. Nyustján, az ottani pörköltkedvelő társaság folyó hó 22-én Cabaret-estélyt rendez nyolcz számból álló változatos műsorral, közötte a polg. olvasóköri is nagy hatással előadott „Lezcke” című vigjáték és a „Klasszikus csavargó” rendőrségi jelenet is. Szereplők a következők: *Rábely* Etta, *Takács* Valika, *Rábely* Kata, *Takács* Erzsike, *Hoselitz* Árpád, *Sciuto* Kornél, *Bodnár* Zoltán, *Osziffész* Béla, *Folkó* Viktor, új. *Rábely* Miklós, *Czövek* Bertalan és *Majzik* Miklós. Vidéki vendégek ellátásáról a rendezőség gondoskodik.

Vörheny. Mint értesülünk, *Putnok* nagy községen, az iskolás gyermekek között nagyobb fokban ütött ki a vörheny. Az alispán a vármegyei főorvos jelentésére meg tette a szükséges óvintézkedéseket.

Egy község pusztulása. *Dombosmező* (Polom) nagyrőzei járásbeli tót község folyó hó 11-én a nappali órákban földig égett. Az első hírt a község pusztulásáról *Molitoris* nyustyai tb. főszolgabíró adta le távbeszélőn az alispáni hivatalnak. Az alispán szintén ez uton intézkedett nyomban, hogy a nagyrőzei járási főszolgabíró is siessen a helyszínére és minden az oltásra rendelkező eszközöket vegye igénybe. Hiába való volt azonban minden intézkedés, mert a nagy szárazságban a parton épült víztelen község még aznap teljesen leégett. 57 ház esett a lángok martalékául, ezenkívül sok háziállat és a lakosság butorai, ruházata stb. Számtalmas látványt nyújt a község állapota. A lakosság hajlék, butor és ruházat nélkül maradt, mert csak azt tudta életével együtt megmenteni, mi rajta volt. Az alispán pillanatnyi segélyképen azonnal 500 koronát utalványozott a megyei inségalapból és a gyűjtést is elrendelte.

Vallásos zenéünnepély. A jolsvai evangélikus egyház templomában ma vasárnap *Becht* József miskolci ev. főorgonista és zenetanár közreműködésével vallásos zenéünnepély lesz, melyen a zenetanáron kívül férfi- és gyermekkar is fog közreműködni, *Baltazár* János lelkész szavalni fog, *Szkalos* Emil lelkész pedig *Liptai* János tanító orgonakiséréte mellett énekszólt ad

elő. A tiszta jövedelem a város szegényei javára fordítottatik.

Kabaret-estély. A helybeli polgári olvasóköri mult szombaton, folyó hó 7-én este zsufolt ház előtt kitűnően sikerült kabaret-estélyt rendeztek. A műsor változatos, az előadás igen élvezetes volt, s a szereplők megannyian nagy sikert arattak. Első szám „A lezcke” című egy felvonásos vigjáték volt, melyben *Rábely* Etta és *Hoselitz* Árpád voltak a főszereplők. Előbbi a feltékeny férjet alaposan megleckéztető fiatal asszony szerepét sok közvetlenséggel és ügyesen játszta, utóbbi a férj szerepét meglepő ritummal, alapos tanulmányozásra valló alakításban mutatta be. *Kovács* Emma kedves és ügyes szobaleány volt. *Hegedüs* Géza és *Steffanits* Aladár kis szerepükben derekasan megállták helyüket. A vigjáték után *Krausz* Jolánka, a *Macsánshy* Jánosné díserét zongora kíséréte mellett adott elő nagy tetszés mellett szép dalokat. Megjelenése és hangja egyaránt kedves, rokonszenves, s a *Sciuto* Kornéllal előadott duett-el nagy hatást keltett. A harmadik szám a „Hypnotizmus” volt, melyet *Varga* Ilonka és *Káposztás* László adtak elő nagy tetszés mellett. Majd *Sciuto* Kornél, ez a sokoldalú, ügyes fiatal ember mulattatta a közönséget kuplék sikerült előadásával. A tapsviharnak, mely minden kupléját kísérte, alig lehetett végét szakítani. Murai „Csók után” című vigjátékát adták elő ezután, s *Rábely* Etta, *Káposztás* Irma, *Sciuto* Kornél, *Hegedüs* Géza és *Steffanits* Aladár nagy sikert arattak az egyes szerepkörök jó betöltésével. Az est egyik ki-váló pontja volt a „Klasszikus csavargó”, melyet új. *Rábely* Miklós, *Kovács* Zsigmond és *Steffanits* Aladár mutattak be. Egy rendőrségi jelenet ez, melyben a csavargót nagyszerűen imitáló *Rábely* Miklós valósággal remekelt. Kitűnő előadásával állandó derültségben tartotta a publikumot, s partnerei is jók voltak. Ezután 50-ik sugása alkalmából *Fráter* Sándort lepték meg barátai egy szép nagy virágállvánnyal, melyen egy szép babérből készült lant, közepén egy ezüst zsebkönyv. A sügő nem akart indiserét lenni azzal, hogy a sügőlyuk körül történt epizódokat elmondja, hanem megköszönte a jóindulatot, s átadta a helyet *Hoselitz* Árpádnak, ki „A boszorkány dala” című hosszú drámai költeményt mély érzéssel, kitűnő hangletéssel, nagy figyelem mellett szavalta el. A publikum zajosan megtapsolta. Ezzel a kiválóan sikerült kabaret véget ért, s utána reggelig tartó táncmulatság következett, melyen a fiatalság lakadatlan jó kedvvel mulatott.

Kimutatás. A gömörvármegyei közkörháznak 1907-ik évi működéséről a rendes évi kimutatást dr. *Löcherer* Tamás igazgató főorvos most megjelent füzetben közli. Az általános tudnivalókon kívül a telgyelő kórh. bizottság és a személyzet jegyzéke, majd a betegforgalmi kimutatás következik. A kórházba felvettek 1907-ben 1011 férfit és 635 nőt, maradt 1906-ról 77 fi, 57 nő, összesen ápoltak tehát: 1780 egyént. Járólag 852 egyén részesült 1278 rendelésben. Apolási nap volt 49116, tehát egy egyénre átlag 27 ápolási nap esik. Legnagyobb volt a betegek létszáma márczius havában: 336, legkisebb szeptemberben: 207, napi átlag volt: 134. Az 1780 beteg közül 1144 gyógyult, 356 javult, 32 nem gyógyult, 117 meghalt s 131 további ápolás alatt maradt. Nagyobb műtét volt 231; az operáltak közül 188 gyógyult, 39 javult, 2 nem gyógyult, 2 meghalt. A műtétet dr. *Löcherer* igazgató, dr. *Kármán* és dr. *Sigmund* műtő osztályorvosok végezték, kiknek alkalimlag segédkezett dr. *Mesko* Miklós vármegyei főorvos. A pénztári kimutatás 82893 kor. 69 fillérrel zárult, a jövedelem kimutatás végösszege: 112630 kor. A gondnok kimutatás szerint a kórházban 1308 gömörmegyei, 169 nógrádi, 76 borsodi, 16 zólyomi, 12 hevesi egyén ápolatott, a többi az ország távoli megyéiből való volt.

Mikor szedik a leveleket. Eddig nálunk, mig a posta új helyiségébe nem költözött, az volt a szokás, hogy a városban lévő levélládákból este 5 órakor, sőt még fél 6 órakor is kiszédtek a leveleket. A postán lévő levélgyűjtő kosárból pedig szintén este még 7 órakor is és így az akkor feladott levelek Budapest, Miskolcz és Rutka felé is irányítást, illetve expedialást nyertek. Ma egészen változott ez előnyös expedialás. A városban 5 óra után pár percig még szedik a leveleket s az ellen, mivel nem tudjuk a posta igazgatóság rendelkezését, nem tehetünk kifogást; azonban azon újítást, hogy a posta kapujánál kifüggesztett ládából is csak ezen időben és ezental már nem szedik a leveleket, nem fogadjatjuk szivesen. Különösen az ügyvédek és kereskedők nem látják örömmel ez újítást, mert tudvalevő dolog, hogy ezen időben megy ki a legtöbb levél az ügyvédi irodákból, s nem fogják megköszönni, ha leveleik, a melyek azelőtt reggel 9 órakor már Budapestén kézbesítést nyertek, ezután csak másnap délután érkeznek a fővárosba.

A rétek lelke. E címmel *Lőrinczy* György komárommegyei kir. tanfelügyelő, lapunk hosszú időn át volt kitűnő tollu felelős szerkesztője és munkatársa új kötettel adott életlet magáról az irodalom terén. A műről a „P. H.”-ban ezeket olvassuk: „Szeretjük azokat az írókat, akik hívek maradnak ahhoz az írói hitvalláshoz, amelyet pályájuk legelején tettek. Ezek közül való *Lőrinczy* György is, akinek apró, sarjuzagos, magyar levegős történetekkel teli első könyve, *A magam földjén* óta egy egész kis könyvtárra való jelent meg vagy tíz éven át: ám mostani legutolsó: *A rétek lelke* c. könyvében is megmaradt a régiek. Úgy vagyunk az ő könyveivel, mint egy szép erdővel benőtt, lankás hegyi tájjal, amelyhez vissza-visszatérünk minden évben, a hegy, az erdő a régi marad, ám ott lebeg fölötté az elhunyt évek emléke, és a fák törzsökösbbe, a bokrok sűrűbbek, árnyékotadóbbak lesznek. *Lőrinczy* minden egyes újabb könyvével fölélednek bennünk azok az intim lelkiörömmök, a melyekben előbbi könyvei révén részünk volt: minden egyes újabb könyvével azt konstatálhatjuk, hogy erőnyei: — a meleg bensőség, magyarsága, apró dolgokban való találékonyasága nemcsak a régiek maradtak, de meg is erősödtek. Mikor ezt állítjuk, főleg a „Zsuzsi büne”, „Kata naplója”, „Tiszta a pénz” ez. novellákra gondolunk, de általában élvezetes olvasmány a vaskos kötetnek mind a tizenöt novellája, amelyek bizonynyal kelendőseget biztosítanak az író ezen legújabb könyvének is. Ára 3 korona.

A tüdő, gyomor ápolása és a bőr edzése. Ily czimmettel dr. *Erzséni Gyula* putnoki bányatorvos második bővített kiadásban igen figyelemreméltó művet írt. Az elméletileg és gyakorlatilag kiválóan képzett orvos könnyen érthető, világos — inkább népies — nyelven ír a betegségekről, az azoktól való óvakodás módjáról. Vezető helyen értekezik a népegészségügy nemzeti és közgazdasági nagyjelentőségéről, majd a tüdővész elleni védekezésről ír. Kimerítően foglalkozik a kérdéssel, hogy miért pusztít az alföldön jobban a tüdővész, mint a felföldön, s ennek okát leginkább a ezvilági hiányában és abban keresni, hogy az alföldi megyékben a téli semítetés és több család együttléte képezik a tertőzés és a hajlam létrejöttének okát. A tüdőbaj gyakoriságának okát az emberek ellentálló képességének csökkenésében és a gyakori hurutban találja. Általában nagy gonddal és részletességgel foglalkozik a tudós orvos a tüdőbajjal és könyve a laikusok részére különösen értékes. Erdemes azt figyelemmel át-olvasni, mert sokan okulhatnak belőle: s az intelligens osztály, mely az egészségügyi kérdések iránt érzékkel és érdeklődéssel bír, bizonyára átolvassa az érdekes munkát, mely szerző sajátja, s 3 koronáért kapható.

Leégett színház. A besztercebányai városi színház, a melyben *Mezey Kálmán* — a mi derék színházigazgatónk jeles társulata működött, mult héten leégett, s hír szerint odaégett a társulat díszlettára, ruha- és könyvtára is, úgy, hogy most a társulat bizonytalanul néz a jövőbe. Nem hiszük ezek után, hogy jövő hó 15-ére várhatnánk *Mezey* társulatát, pedig már örvendezett közönségünk nagyrésze a jelzett jó társulat bevonulásának, s az ígért élvezetes előadásoknak.

Oláh cigányok ellen. Ismét folyton és folyton panasz merül fel az oláh cigányok ellen, hogy még a nagy hideg sem üzi el őket melegebb tájakra vidékünkől. A vármegye az utóbbi években, mivel felülről várja ez ügyben a ezélvezető intézkedéseket, feliratot felirat után terjesztett a belügyminiszterhez, de eredmény ez ideig sinesen. Ily körülmények között tehát magunkon kell segíteni, különösen ebben a takarmány-szűk időben, a melyben a cigányok tél idején meglehetősen kárt okoznak a gazda közönségnek. Borsodvármegye már kitalálta az ellenszert és mint halljuk Nógrád is követi, mi pedig abban áll, hogy cigányoktól mindenféle iparigazolványt meg kell vonni. Egyik járásbeli főszolgabíránk tett figyelmessé minket erre, s mivel ezt helyesnek találjuk, részünkről pártoljuk ez eszmét és ajánljuk az illetékes hatóságok figyelmébe.

Szédelgés a jótékonyág nevében. Az országot keresztül kasul járják a József Kir. Herceg Szanatórium nevében egy kis kék 66 filléres füzetel, mely „Védekezés a tüdővész ellen” czimmet viseli. A füzetet Rákosesabán nyomatták. Semmi oka sincs a jelzett czimmet viselni, mert a füzetkésben a védekezésről egy árva szó sincs. De még kevesebb oka van bárkinek az egyesület nevében terjeszteni, mert ezzel az egyesület senkit meg nem bízott. Nevével illetéktelenül vissza-élnék, kérünk mindenkit, hogy a füzet terjesztőit adják át a hatóságnak.

Elszámolás. A rimaszombati polg. olv. kör ifjúsága által folyó év november 7-én rendezett kabaret-estély bevétel volt belépő díjak és felülfizetésekből: Bevétel . . . . . 461 kor. 80 fillér. Kiadás . . . . . 191 kor. 09 fillér. Tiszta maradvány . . . . . 270 kor. 71 fillér. Felülfizettek: *Mersitz Ignác* 2 kor., id. *Rábely Miklós* 1 kor. 80 fillér., *Szoyka Pál* 1 kor., dr. *Veres Samu*, *Bihari István*, *Illés Károly*, *Jávorszki József*, *Császár Pál*, *Tarjányi Jánosné*, *Káposztás József*, *Gabonás L.*, *Rentka János* és *Szóllóssy János* 80-80 fill., *Teleszniczki Ede*, *N. N.*, *Kemény Pál* 40-40 fill., *Varga Lajos* 20 fillér. — Rimaszombat, 1908. november 10.

Varga István, pénztáros.

Nyiltér.*)

Elegáns női és gyermekkalapok, sportsapkák, gyászkalapok, menyasszony-koszorúk, fátynak, divatos női- és gyermekfelöltők, kezdett és kész kézimunkák, kézimunkakellékek, kézimunka dísz tárgyak, nagy választékban raktáron vannak és jutányosan beszerezhetők.

FISCHER BERTA női divattermékben Rimaszombat, Deák Ferenc-utca 24.

* E rovatban közléseikért nem vállal felelősséget a Szerk.

Köhler István
tüzelőszersz., fecskendő-, szivattyú- és gépgyára BUDAPEST.

Iroda: VIII., József-körút 9. Gyár: X., Felsőváspálya-u. 5. 7-10 **Részletfizetésre is!!**

Tanulóul

14 éves jó házból való keresztény fiú felvétetik — német és tót nyelvet bírók előnyben részesülnek — **Hrehocsik Lászlóné** fűszer-, esemege-, norinbergi- és rövidárú üzletében **szdon.** 4-8

Árlejtési hirdetemény.

Rimaszombat r. t. város cselédsége részére a jövő évben szükséges ruha neműinek elkészítése árlejtés mellett, **f. hó 19-ik napján délután 2 órakor** ki fog adatni. — A vállalkozni kívánók 230 korona bánatpénzzel a rkapitányi hivatalnál jelenjenek meg, a hol az árlejtési feltételek és a költségelőrányszat, hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Rimaszombat, 1908. november 12.

Id. Badány, rkapitány.

Dr. VAJDA GÉZA szemorvos szemgyógyintézete

Miskolcson, a „sanatorium és vizgyógyintézet” felső épületében. — Telephon 221.
Rendelés hétköznap délelőtt 11 órakor és délután 3 órakor.

Árverési hirdetemény.

124. sz.

Jolsva r. t. város tulajdonát képező **helypénzszedési jog** 1909. január hó 1-étől kezdődő 3 évre Jolsván, folyó évi november hó 23-án, délelőtti 10 órakor a város közházánál árverés útján haszonbérbe adatik. Közelebbiekre alulírott ad felvilágosítást.

Jolsván, 1908. november hó 12-én.

Basilides, polgármester.

Póthirdetemény.

5018-908. tkv. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a *Varga Vasko István* és társai almagyi lakos végrehajtónak *Varga Vasko Andrásné* szül. *Szelecz Erzsébet* végrehajtást szenvedett elleni 149 kor. 75 fillér s jár. iránti végrehajtási ügyében 4800.908. sz. a kibocsátott árverési hirdeteményben az almagyi 39. sz. tjkönyvben A I. 1-2 sor 154., 155., 232. hrsz. alatt foglalt ingatlanokból *Varga Vasko Andrásné* szül. *Szelecz Erzsébet* jogutódai, *Farkas Gáborné* szül. *Varga Márta*, *Agócs Istvánné* szül. *Varga borbála*, *Mede Gazsi Jánosné* szül. *Varga Annának* B. 17-19 alatti 1/2 jutalékára 408 korona kikiáltási árban Almagy községben a községi bíró házában **1908. évi december hó 16-ik napjának délelőtti 10 órájára** kintizott árverés az 1881. évi LX. t. cz. 167. § a alapján Nagy József végrehajtató érdekében is 96 kor. tőkekövetelés s járulékaikielégítése végett megtartatni fog.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság, 1908. október hó 25. napján.

Pongrácz, kir. tszéki bíró.

Eladó ház!

A Rákóczy-utca 29. szám alatti, magános udvarral bíró ház szabad kézből eladó. — Venni szándékozók forduljanak: **özv. Szabó Györgyné** tulajdonoshoz. 2-2.

Hirdetemény.

880. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. járásbíró 1908. évi Sp. II. 184/3. számú végzése következtében *Institúrisz Endre* ügyvéd által képviselt *Nyustyai Takarékpénztár* javára **Sucha Pál Sandorvics** és **Konczos Mihály** ellen 176 kor. s jár. erejéig 1908. évi október hó 26-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 640 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak és ökrök nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbíró 1908. évi V. 678/2. számú végzése folytán 176 korona tőkekövetelés, ennek 1908. évi márczius hó 20. napjától járó 8% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 80 korona 36 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Rimafürészen, a bíró házában leendő eszközlésére **1908. évi november hó 23-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kintizetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. § értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Rimaszombat, 1908. évi november 12.

Gasko, kir. bír. végrehajtó.

Árverési hirdetemény.

331. sz. — Néhai **Sassy Szabó István** hagyatékához tartozó, öröklagó lakásán elhelyezett **ingókat 1908. évi november 23-ik napján**, d. u. 2 1/2 órakor, **Kun József-utca 37. sz. házban** és ezután a Borsod-miskolczi gőzmalom, a miskolczi és ezután a Borsod-miskolczi gőzmalom, a miskolczi gőztéglagyár, a miskolczi Erzsébet-fürdő, a esizi jódbrom forrás fürdő-részvénytársaság **részvényeit** és több rendű **sorsjegyeket** — a kamatozó sorsjegyek kivételével — **Miskolcson, Városház-tér 10. sz. alatt** lévő irodában nyilvános árverésen készpénz fizetés ellenében el fogom adni.

Ezen árveréshez a venni szándékozókát meghívom. Miskolcz, 1908. november 9.

Szaffka Pál, kir. közjegyző.

A mosás akár a tánc,
Fáradtságba nem kerül,
Schicht szappant ha használ,
Még szíved is örül.

Schicht szarvasszappana csodálatos, hathatós tisztítóerejét saját szerű előállításának és a legjobb nyersanyagok leg gondosabb kiválasztásának köszöni.

Schicht szarvasszappana kiméli a kezet és a feléműt! Megtakarít fáradságot és vesződséget kiméli emnélfogva az egészséget! Megtakarít pénzt, időt és munkát! Tisztasága **36.000** koronával szavatolattik.

Hirdetemény.

882. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. járásbíró 1908. évi Sp. I. 291/3 számú végzése következtében *Institúrisz Endre* ügyvéd által képviselt *Nyustyai Takarékpénztár* javára **Handach János** ellen 500 kor. s jár. erejéig 1908. évi október hó 27-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 800 koronára becsült következő ingóságok, u. m. lovak és tehén nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbíró 1908. évi V. 676/2 számú végzése folytán 500 kor. tőkekövetelés, ennek 1908. évi február hó 3-ik napjától járó 8% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 90 kor. 56 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Alsósziklason a bíró házában leendő megtartására **1908. évi november hó 21-ik napjának** d. e. 10 órája határidőül kintizetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. § a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Rimaszombat, 1908. évi november hó 12.

Gasko, kir. bír. végrehajtó.

Szoyka Pál

női kézimunka-, rövid-, szövött-, diszmű-, játék- és divatáru-üzlete Rimaszombat, Rákóczi-utca 1.

AJÁNlja: Dús raktárát mindennemű női-kézimunka kellékekben: **elönyemott, kezdett és kész kézimunkákban.**

Jutányos áron **függöny-kongré** és **horgoló cordonettek**. Nagy kiterjedésű **himző előnyomdáját**, keresztöltéses, horgolási és egyéb kézimunka **kölcsön-** mintáit, úgy **monogrammok, menyasszonyi kelengyék** és **színes dísz-dolgok himzése** is elvállaltatnak.

Lombfűrészeti, fafaragászati, fa- és bársony égetési kellékeit.

Karácsonyi és alkalmi ajándéktárgyak, himzéssel befejezendő és kész **plüss-kazettek, albumok, mappák, emlékkönyvek, tárczák, ridikülök** és egyéb **diszmű áruit.**

Egyuttal a nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy ez idén is **játékraktáramat** a legszebb és legújabb dolgokkal szereltem fel, melyben minden igényeknek megfelelő dolgok óriási választéka feltalálható.

Vidéki megrendelések a legpontosabban és leggyorsabban eszközöltetnek. 3-*